

je u 40 godini već ostario, a sklapa za uvijek svoje oči iza kako je živio u neprestanoj borbi sa najokorjelom groznicom.

Mislim da se ne bi tako lahko našla naobražena i napućena zemlja, koja kao što Dalmacija imade toliko močvara i toliko trpi od kužnog zraka.

Obilazeć pojedine kotare pokrajine nastojao sam da sakupim podatke i da pribavim na licu mjesta sve one obavjesti što sam mislio potrebitim da postignem pravi pojam prilika poljodjelskih, te sam dobio uvjerenje, da prosušenje močvarnih polja, poplavama podvrgnutih, i uređenje voda u obće, to su radnje skroz potrebite, stožerne za promaknuće poljodjelstva u dotičnim predjelima.

Zbilja je utješljivo da se za uređenje bujica i za poboljšice u obće od nekoliko godina, iza zavedenja tehničkog namjestništvenog odjela za poboljšice i odiela šumsko-tehničkog za uređenje bujica, počelo ozbiljno raditi, hvala velikim i obilatim pripomoćima sa strane Visokog c. k. Ministarstva poljodjelstva i uz doprinesak Pokrajine.

Neću navesti razne radnje već u tom pogledu osnovane, dovršene i koje se izrađuju, jer su svima poznate po službenim objelodanjenjima; samo mi je do toga da iztaknem, da će se kako se meni čini, sustavom dosada držanim, mučno moć izvesti sve one radnje zahtjevane za korjenito, prostrano i brzo izvedenje onog obćeg preporodjenja što se tiče voda, i kojih zemlja toliko treba bilo s' igijeničkog bilo s' gospodarskog vida.

Naša je pokrajina, a šnjom obćine preveć siromašne da bi mogle učestvovati u mjeri zahtjevanoj od obćojćih zakonskih propisa za takve radnje, te stoga taman mislim da njihovo izvršenje nebi moglo sliediti, brzo, sustavno i na temelju stalne osnove, već uz vanrednu državnu pripomoć, koja bi bila dostatno opravdana i po naravi radnje što bi se izvela, i po izvanrednim i abnormalnim gospodarskim prilikama zemlje.

Izvanredna bi pripomoć morala biti udieljena ne samo za prosušenje ili poboljšice, već za izvajanje gospodarskih poboljšica u obće, što bi bilo kao ikada shodno i koristno, i jer bi dotične radnje mogle biti dobro razvrstane, uređene i redovito zgotovljene, bez neprilika i gubitka vremena, i jer bi se i pućanstvo u jedan put umirilo i odnosno uvjerilo o brzom izvedenju onih mjera od svijuh i od toliko vremena zahtjevanih; doćim treba svakako opaziti da će Država prije ili poslije, ili kroz dugi, ili kroz kratki niz godina, morat svakako tomu podpuno doskoćiti, jer nije moguće ni pomisliti da će htjet dupustiti da potraje sadašnje stanje, koje po meni daje zemlji oznaku najveće i najočavajuće zapuštenosti.